

Oudjaarsavond 2014 – Psalm 90

Op deze oudejaarsavond zijn we hier.
Een wat vreemde avond in de kerk. En bijna wat storend in de tijd na kerstfeest.

We hebben nog geen week geleden het feest van Christus' geboorte gevierd. En nu onderbreken we als het ware Gods heilsgeschiedenis alweer met ons eigen verhaal.
Wat we deden in het afgelopen jaar en wat we zullen doen in het komende jaar. We staan stil, we kijken achterom en zien vooruit.

Op deze avond -een avond om te danken en een avond om te denken- komen we samen om naar de bijbel te luisteren, liederen te zingen, te bidden en danken en de zegen te ontvangen.

En er zijn van die vaste gebruiken rond zo'n dag. De hele dag horen we vuurwerk knallen, oliebollen worden gebakken.

Zo hoort van oudsher ook Psalm 90 bij deze avond. Een psalm die gaat over onze tijd van leven.

Tijd – al onze dagen van leven worden bepaald door tijd – we kijken op onze polshorloge, op onze telefoon, de klok op het station, en misschien ook nog de tikkende klok thuis.
Steeds worden wij eraan herinnerd dat wij aan tijd gebonden

zijn. Soms even staan we daarbij stil of wordt je erbij bepaald. Niet te lang, want vaak moeten we weer dóór maar even toch wel, want anders vliegt ze zomaar voorbij en we willen niet dat de tijd ons helemaal ontglipt.

Ik tel mijn dagen, zegt de dichter van de psalm.

Zo ben je soms, ja even, aan het tellen. Als kind deden we het allemaal: nog zoveel nachtjes, dan ben ik jarig of: nog zoveel dagen, dan gaan we op vakantie.

Een vluchteling telt de dagen tot het moment waarop hij hoort of hij blijven mag.

Een zwangere vrouw telt de dagen tot de verwachte geboorte.

Een zieke die, zoveel maanden onder behandeling is, telt de dagen in de hoop dat het daarna goed zal zijn...

En een stervende weet dat zijn dagen 'geteld' zijn.

En zo kennen we allemaal die momenten dat je weer eens tellen gaat.

Daarmee zijn we bij de woorden van het eeuwenoude gebed dat Israël aan de wereld gaf:

Leer ons zo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen.

Het kan goed doen, vreugde geven: je dagen te tellen.

Er bij stil te staan kan maken dat je je dankbaar voelt. Maar het kan ook pijn doen. De dagen van verdriet, van verlies, dagen van angst of onzeker zijn. Dagen dat je je eenzaam voelde, teruggeworpen op jezelf, dagen van verbittering of woede, dagen van schaamte, om wat je gedaan hebt of juist niet, wat je hebt laten liggen...wat anders had gekund.

Je kunt de dagen zo tellen dat je er geen wijs hart van krijgt
maar een gebroken, een vermoeid of verbitterd hart.

Ik wil een wijs en vredig hart, vertaalt Oosterhuis deze woorden
van de psalmist.

Die psalmist bidt niet om een blij of een dankbaar hart, hij bidt
om een wijs hart. Vrede van binnen...

Wijsheid is in de bijbel niet de vrucht van denken en hard
studeren, wijsheid in de bijbel wordt niet geboren in een
voortdurende omgang met je hersenen maar, zo zou je kunnen
zeggen, in een voortdurende omgang met God.

Een wijs en vredig hart dat heeft van doen met een bepaalde
wijze van omgaan met het leven, met hoe je kijkt, ziet, verstaat.
In wijsheid mag je groeien. Dat is een rode draad door heel de
Schrift heen.

Hoe dat gaat? De psalmdichter reikt ons daarvoor in ieder geval
twee dingen aan.

Het eerste is: onder ogen zien dat we aan tijd gebonden zijn en
daarmee vergankelijk en kwetsbaar: wij zijn als het gras dat 's
morgens bloeit, maar 's avonds is het verdord.
Een hele opgave is het om met dit gegeven van ons

leven vrede te vinden. Zo fragiel is leven.
En dat hebben we in het afgelopen jaar ervaren. Soms van heel
dichtbij.
En dat doet soms zo ontzettend zeer, als iemand van wie je

houdt je plots ontvalt. Zo broos en kwetsbaar zijn we, dat het zo onverwacht over kan zijn.

Het tweede wat groeien in wijsheid bevordert, is erkennen, inzien dat we niet zomaar vanuit onszelf het goede doen, maar dat het menselijk is dat we missers kunnen maken. En daarom bidt de dichter: bevestig het werk van onze handen: dat het stand mag houden, duurzaam noemen we dat tegenwoordig.

Groeien in wijsheid – het is een mooie uitnodiging voor het komende jaar.

Voor ieder zal dat anders gaan? Wat geeft betekenis, moed om door te gaan? Wat bepaalt onze levensoriëntatie? Vinden we het in teksten, in gedichten, in muziek? Of in meditatie, in ons zoeken naar stilte? Vragen om misschien ook met elkaar over na te denken...

Groeien in wijsheid...dat het ons zal gebeuren.

En dat we ons daarbij gedragen weten door het vertrouwen dat God al onze dagen omvat.

ds. Hillegonda Ploeger

Gereformeerde Kerk, Loosdrecht